

REPUBLIKA E KOSOVËS - REPUBLIKA KOSOVO - REPUBLIC OF KOSOVO
GJYKATA KUSHTETUESE
USTAVNI SUD
CONSTITUTIONAL COURT

Priština, dana 24. oktobar 2022. godine
Ref.br.:RK 2060/22

REŠENJE O NEPRIHVATLJIVOSTI

u

slučaju br. KI44/22

Podnosilac

Kosovska agencija za privatizaciju

Ocena ustavnosti presude

**[AC-I-21-0180] od 12. oktobra 2021. godine Žalbenog veća Posebne komore
Vrhovnog suda za pitanja koja se odnose na Kosovsku agenciju za privatizaciju**

USTAVNI SUD REPUBLIKE KOSOVO

u sastavu:

Gresa Caka-Nimani, predsednica
Bajram Ljatifi, zamenik predsednika
Selvete Gërxhaliu-Krasniqi, sudija
Safet Hoxha, sudija
Radomir Laban, sudija
Remzije Istrefi-Peci, sudija i
Nexhmi Rexhepi, sudija

Podnosilac zahteva

1. Zahtev je podnela Kosovska agencija za privatizaciju (u daljem tekstu: podnosilac zahteva), koju zastupa Labinot Zogaj, viši pravni službenik podnosioca zahteva.

Osporena odluka

2. Podnosilac zahteva osporava ustavnost presude [AC-I-21-0180] od 12. oktobra 2021. godine Žalbenog veća Posebne komore Vrhovnog suda (u daljem tekstu: Žalbeno veće PKVS-a) za pitanja koja se odnose na Kosovsku agenciju za privatizaciju u vezi sa presudom [C-II-19-0014] od 28. decembra 2020. godine Specijalizovanog veća Posebne komore Vrhovnog suda (u daljem tekstu: Specijalizovano veće PKVS-a).
3. Osporena presuda je uručena podnosiocu zahteva 19. oktobra 2021. godine.

Predmetna stvar

4. Predmetna stvar zahteva je ocena ustavnosti gore navedene presude Žalbenog veća PKVS-a, kojom podnosilac zahteva navodi povredu prava zagaranтовanih članom 31. [Pravo na pravično i nepristrasno suđenje] Ustava Republike Kosovo (u daljem tekstu: Ustav), u vezi sa članom 6.1 [Pravo na pravično suđenje] Evropske konvencije o zaštiti osnovnih ljudskih prava i sloboda (u daljem tekstu: EKLJP).
5. Osporena presuda se osporava samo u vezi sa usvajanjem 7 (sedam) žalbi, od njih 514, uložених PKVS-u, od strane žalilaca S. Petrović (Co457), S. Pavlović (Co458), S.S. Marinković (Co292), D. Ćirković (Co214), Ž. Cvejić (Co246), D. Zlatković (Co218) i B. Mitrović (Co371), bivši radnici preduzeća DP Fabrika amortizera u Prištini.
6. Pored toga, podnosilac zahteva traži od Ustavnog suda Republike Kosovo (u daljem tekstu: Sud) da uvede privremenu meru do konačne odluke o meritumu zahteva.

Pravni osnov

7. Zahtev je zasnovan na stavovima 1 i 7, člana 113. [Jurisdikcija i ovlašćene strane] Ustava u vezi sa članom 21.4 Ustava, članovima 22. [Procesuiranje podnesaka], 27. [Privremene mere] i 47. [Individualni zahtevi] Zakona br. 03/L-121 o Ustavnom sudu Republike Kosovo (u daljem tekstu: Zakon) i pravilu 32 [Podnošenje podnesaka i odgovora] Poslovnika o radu Ustavnog suda (u daljem tekstu: Poslovnik).

Postupak pred Ustavnim sudom

8. Dana 12. aprila 2022. godine, podnosilac je podneo zahtev Sudu.
9. Dana 19. aprila 2021. godine, Sud je preko svog zastupnika obavestio podnosioca o registraciji zahteva i kopiju zahteva dostavio PKVS-u.
10. Dana 20. aprila 2022. godine, predsednica Suda je imenovala sudiju Selvetu Gërxhaliu-Krasniqi za sudiju izvestioca i Veće za razmatranje, sastavljeno do sudija: Gresa Caka-Nimani (predsedavajuća), Bajram Ljatifi i Remzije Istrefi-Peci članovi).
11. Dana 23. avgusta 2022. godine, Sud je tražio od PKVS-a informacije u vezi sa datumom prijema osporene presude od strane podnosioca zahteva.
12. Dana 25. avgusta 2022. godine, PKVS je obavestio Sud da je osporena presuda dostavljena podnosiocu zahteva 19. oktobra 2021. godine.
13. Dana 20. septembra 2022. godine, Veće za razmatranje je razmotrilo izveštaj sudije izvestioca i jednoglasno iznelo preporuku Sudu o neprihvatljivosti zahteva.

Pregled činjenica

Istorijat

14. Zahtev se odnosi na građanski spor između podnosioca zahteva i bivših radnika društvenog preduzeća DP Fabrika amortizera, koji su tražili od podnosioca zahteva da ih uključi u konačnu listu korisnika 20% (dvadeset posto) od prihoda od privatizacije preduzeća DP Fabrika amortizera koja je radila od 1965. godine. Na osnovu spisa predmeta, nakon avgusta 1999. godine, prethodio je organizovan povratak radnika u preduzeće i funkcionalizacija preduzeća sa smanjenim kapacitetom. U 2010. godini, od sredstava iznajmljivanja, izvršena je podela sredstava, kako za aktivne radnike, tako i za one koji su bili na listi čekanja. Do 2011. godine, na platnom spisku su bili uključeni samo radnici koji su bili aktivni u preduzeću.
15. Dana 31. marta 2011. godine, preduzeće DP Fabrika amortizera je privatizovano.
16. Dana 7, 8. i 9. februara 2019. godine, podnosilac zahteva je u dnevnim novinama Koha Ditore, Kosova Sot, Danas i Pobjeda objavila konačnu listu bivših radnika koji će primati 20% (dvadeset posto) prihoda od privatizacija preduzeća DP Fabrika amortizera, sa rokom za podnošenje žalbe do 1. marta 2019. godine. Što se tiče ove liste, PKVS-u je uloženo 514 žalbi od strane radnika u predmetnom preduzeću.
17. Dana 28. februara 2019. godine, S. Petrović i S. Pavlović su uložili žalbu PKVS-a protiv podnosioca zahteva, kojom su tražili uključivanje u konačnu listu korisnika 20% (dvadeset posto) prihoda od privatizacije preduzeća DP Fabrika amortizera, uz obrazloženje da su radno mesto napustili zbog okolnosti stvorenih 1999. godine, navodeći diskriminaciju.
18. U periodu od 11. marta do 4. aprila 2019. godine, D. Zlatković, Ž.S. Cvejić, S.S. Marinković za S. Marinkovića, S.M. Pavlovića, B. Mitrovića, S. Pavlovića i S. Petrovića, uložili su žalbu podnosiocu zahteva za preispitivanje konačne liste radnika korisnika 20% (dvadeset posto), tražeći njihovo uključivanje u ovu listu, jer su se stvorile nove okolnosti nakon 1999. godine, pozivajući se na diskriminaciju. PKVS je predmetne žalbe uložio podnosiocu zahteva u skladu sa zakonom.
19. Podnosilac zahteva je, nakon što je razmotrio svaku žalbu posebno gore navedenih, predložio PKVS-u njihovo odbijanje, navodeći da nisu ispunjeni uslovi prema Uredbi br. 2003/13 za uključivanje u konačnu listu.
20. Dana 27. aprila 2019. godine, PKVS je odgovore podnosioca zahteva na žalbe radnika preduzeća DP Fabrika amortizera prosledio poslednje navedenim u periodu od 11. aprila do 8. maja 2019. godine.
21. Dana 20. januara 2020. godine, PKVS je pozvao sve strane, prema danima navedenim u nalogu, da učestvuju na ročištu koje je trebalo da se održi u Palati pravde u Prištini, počev od 2. do 9. marta 2020. godine, dok je ročište koje je planirano za 11. mart 2020. godine prekinuto usled širenja pandemije Covid 19. Dana 2. septembra 2020. godine, PKVS je odlučio da prekine održavanje ročišta zbog pogoršanja situacije sa pandemijom. Od ovog datuma, PKVS je odlučio da sa stranama pismeno komunicira.
22. Dana 28. decembra 2020. godine, Specijalizovano veće PKVS-a je presudom C-II-19-0014 I. usvojilo žalbe 291 radnika preduzeća, među kojima i žalbe S. Petrovića (Co457) i S. Pavlović (Co458), obavezujući podnosioca zahteva da iste uključi u konačnu listu korisnika 20% (dvadeset posto), II. odbilo, kao neosnovane, između ostalog, i žalbe 5 (pet) žalilaca, S.S. Marinkovića (Co292), D. Ćirkovića (Co214), Ž.

Cvejića (Co246), D. Zlatkovića (Co218), B. Mitrovića (Co371), sa obrazloženjem da isti nisu ispunili uslove na osnovu člana 10.4 Uredbe UNMIK-a br. 2003/13.

23. Dana 23. aprila 2021. godine, žalilac S.S. Marinković (Co292) za roditelja S. Marinkovića i žalilac D. Ćirković su uložili žalbu Žalbenom veću PKVS-a na presudu [C-II-19-0014] od 28. decembra 2020. godine Specijalizovanom veću PKVS-a, zbog odbijanja njihovih zahteva za uključivanje na konačnu listu korisnika od 20% (dvadeset posto), navodeći da su diskriminirani u smislu člana 14. EKLJP-a i tvrdeći povredu prava na imovinu u smislu člana 46. Ustava u vezi sa članom 1. Protokola br. 1 EKLJP-a.
24. Dana 26. aprila 2021. godine, žalioци Ž. Cvejić, D. Zlatković i B. Mitrović su uložili žalbu Žalbenom veću na presudu [C-II-19-0014] od 28. decembra 2020. godine Specijalizovanog veća PKVS-a, takođe zbog odbijanja zahteva za uključivanje u listu korisnika 20% (dvadeset posto), pozivajući se na diskriminaciju i presudu [SCEL-050004] od 14. juna 2006. godine PKVS-a, koja je išla u korist radnika koji tvrde da su bili diskriminirani od strane KAP-a, jer nisu uključeni u konačnu listu korisnika od 20% (dvadeset posto).
25. Dana 31. marta 2021. godine, podnosilac zahteva je takođe uložio žalbu Žalbenom veću PKVS-a na presudu [C-II-19-0014] od 28. decembra 2020. godine Specijalizovanog veća PKVS-a, osporavajući tačku I izreke, kojom su usvojene žalbe 291 radnika preduzeća DP Fabrika amortizera. Podnosilac zahteva je osporio predmetnu presudu zbog povreda zakonskih odredbi, pogrešno utvrđenog činjeničnog stanja i pogrešne primene materijalnog prava, uključujući i način tumačenja zakonskih odredbi u pogledu diskriminacije.
26. Dana 12. oktobra 2021. godine, Žalbeno veće PKVS-a je donelo presudu [AC-I-21-0180], kojom je: u tački I izreke, među mnogim podnosiocima žalbi, usvojilo žalbe S.S. Marinkovića (Co292), D. Ćirkovića (Co214), Ž. Cvejića (Co246), D. Zlatkovića (Co218) i B. Mitrovića (Co371), i preinačilo presudu [C-II-19-0014] od 28. decembra 2020. godine Specijalizovanog veća PKVS-a u tački II izreke, kojom su odbijeni njihovi zahtevi za uključivanje u konačnu listu korisnika od 20% (dvadeset posto), sa obrazloženjem da je, na osnovu prakse Žalbenog veća PKVS-a, period nakon 1999. godine tretiran kao diskriminatorni period za radnike srpske nacionalnosti zbog njihovog raseljavanja.
27. Dana 18. marta 2022. godine, podnosilac zahteva je, nakon što je primio konačnu presudu [AC-I-21-0180] od 12. oktobra 2021. godine, istoj sudskoj instanci PKVS-a podneo zahtev za ispravku predmetne konačne presude i presude Specijalizovanog veća PKVS-a od 28. decembra 2020. godine u vezi sa žalbama 94 žalilaca gde su učinjene greške u imenima tako što su po dva puta registrovali žalioce u izreci presuda i u vezi sa 7 (sedam) gore navedenih žalilaca srpske nacionalnosti koji su navršili starosnu dob za odlazak u penziju, tražeći da se preko zahteva za ispravku uklone sa konačne liste.
28. Dana 24. marta 2022. godine, Žalbeno veće PKVS-a je rešenjem o ispravljanju AC-II-21-0180, ispravilo:
 - (i) presudu od 12. oktobra 2021. godine i izbrisalo sa liste korisnika dva žalioца koji su dva puta registrovani kao korisnici od 20% (dvadeset posto), jednom u tački I i jednom u tački III izreke;
 - (ii) presudu od 28. decembra 2020. god, Specijalizovanog veća PKVS-a, spajajući žalbe žalilaca u jednu žalbu, koje su takođe bile registrovane po dva puta, i

(iii) odbilo, kao neprihvatljiv, zahtev podnosioca za ispravku presude od 12. oktobra 2021. godine Žalbenog veća PKVS-a u odnosu na 7 (sedam) žalilaca srpske nacionalnosti S. Petrovića, S. Pavlovića, S. Marinkovića, D. Ćirkovića, Ž.S. Cvejića, D. Zlatkovića i B. Mitrovića, jer na osnovu ZSK-a ne postoji pravno sredstvo za preispitivanje konačnih (pravosnažnih) odluka, osim osporavanja istih pred Ustavnim sudom prema članu 9.15 ZSK-a.

Navodi podnosioca

29. Podnosilac zahteva navodi da su mu osporenim presudom Žalbenog veća PKVS-a povređena prava zagarantovana članom 31. Ustava, jer obrazloženje dato u presudi nije zasnovano na pravnim argumentima, te da ne sadrži dovoljno obrazloženja i pojašnjenja o odlučnim činjenicama koje važe za pravično suđenje ovog sudskog predmeta.
30. Pored toga, podnosilac zahteva navodi da su prvostepenom presudom [C-II-19-0014] od 28. decembra 2020. godine, u konačnu listu uključeni kao korisnici 20% (dvadeset posto) žalilac S. Petrovića (Co457) i žalilac S. Pavlovića (Co458) u suprotnosti sa članom 10.4 Uredbe UNMIK-a br. 2003/13, odnosno Uredbe br. 2004/45 o dopuni i izmeni Uredbe br. 2003/13 o promeni prava na korišćenje nepokretne imovine u društvenoj svojini. Ovom zakonskom odredbom, prema podnosiocu zahteva, zaposleni ima pravo na isplatu ako je takav zaposleni registrovan kao zaposleno lice pri društvenom preduzeću u vreme privatizacije i ako je ustanovljeno da je bio na platnom spisku preduzeća najmanje tri godine. Ovaj zahtev ne sprečava zaposlene, koji tvrde da bi bili tako registrovani i zaposleni da nisu bili predmet diskriminacije, da podnesu žalbu Specijalnom veću shodno članu 10.6.
31. U tom smislu, podnosilac zahteva ističe da je u obrazloženju presude za uključivanje u konačnu listu koje je dato na stranama 421 i 422, usvajanje žalbi žalilaca opravdano na osnovu diskriminacije, uprkos činjenici da strane nisu predstavile nijedan relevantan dokaz kojim bi dokazale diskriminaciju u smislu članova 4. i 20. Zakona br. 05/L-021 o zaštiti od diskriminacije.
32. Podnosilac zahteva dalje naglašava da su presudom od 12. oktobra 2021. godine Žalbenog veća PKVS-a usvojene žalbe žalilaca: S.S.M. (Co292), D.C. (Co214), Ž.C (Co246), D.Z. (Co218) i B.M. (Co371) u suprotnosti sa Uredbom UNMIK-a 2003/13, odnosno njenim članom 10.4, pošto je svih 7 (sedam) lica uključenih u konačnu listu dostiglo starosnu dob za odlazak u penziju nakon što je preduzeće ušlo u likvidaciju 31. marta 2011. godine. Podnosilac zahteva tvrdi da je ova presuda doneta i u suprotnosti sa Zakonom o radu br. 03/L-212, odnosno njegovim članom 67.1.4.
33. Pored toga, podnosilac zahteva ističe da su presudom o ispravci [AC-I-21-0180] od 24. marta 2022. godine Žalbenog veća dati razlozi za uključivanje 7 (sedam) gore navedenih žalilaca koji su navršili starosnu dob za odlazak u penziju, ali su i pored ove činjenice isti uključeni u konačnu listu bez objašnjenja razloga za pravnu osnov njihovog uključivanja u spisak penzionera. Prema navodima podnosioca zahteva, na strani 400 presude, Žalbena veća obrazlaže da ne može da promeni dati rezultat, jer sud nema pravno sredstvo na raspolaganju shodno Zakonu o SKVS-a za ukidanje konačne presude, što je u suprotnosti sa članom 9. 11.1 Zakona o SKVS-a br. 06/L-086.
34. Podnosilac zahteva smatra da su prvostepena i drugostepena presuda donete u suprotnosti sa članom 10.4 Uredbe UNMIK-a br. 2003/13, odnosno Uredbe br.

2004/45 o izmeni i dopuni Uredbe br. 2003/13, u suprotnosti sa članom 9.11.1 Zakona br. 06/L-086 SKVS-a, članom 201, d) ZPP-a.

35. Na kraju, podnosilac zahteva traži od Suda da proglasi zahtev prihvatljivim, ukine presudu AC-I-21-0180 od 12. oktobra 2021. godine i presudu C-II-19-0014 od 22. januara 2020. godine i vrati predmet na presuđivanje PKVS-a.

Obrazloženje zahteva za privremenu meru

36. Podnosilac zahteva u ovom kontekstu naglašava: „*Budući da se presudama Posebne komore Vrhovnog suda Kosova krši načelo pravne sigurnosti, činjenica da podnosilac zahteva može da pretrpi nepopravljivu štetu i u cilju zaštite javnog interesa, u skladu sa članovima 56. i 57. Poslovnika o radu Ustavnog suda Kosova predlažemo sudu da donese sledeće: REŠENJE ... o uvođenju privremene mere do meritornog odlučivanja sudskog predmeta od strane Ustavnog suda.*”

Relevantne odredbe

Ustav Republike Kosovo

Član 113

[Jurisdikcija i ovlašćene strane]

“1. Ustavni sud odlučuje samo u slučajevima koje su ovlašćene strane podnele sudu na zakonit način.

[...]

7. Pojedinci mogu da pokrenu postupak ako su njihova prava i slobode koje im garantuje ovaj Ustav prekršena od strane javnih organa, ali samo kada su iscrpeli sva ostala pravna sredstva, regulisanim zakonom”.

[...]

Član 21

[Opšta načela]

“4. Ustavom utvrđena prava i osnovne slobode važe i za pravna lica, onoliko koliko su izvodljiva”.

Zakon br. 04/L-021 o Ustavnom sudu

Član 47

[Individualni zahtevi]

“1. Svaka osoba ima pravo da od Ustavnog suda zatraži pravnu zaštitu ukoliko smatra da njena Ustavom zagantovana prava i slobode krši neki javni organ.

2. Osoba može da podnese pomenuti podnesak samo nakon što su iscrpljena sva ostala zakonom određena pravna sredstva”.

Član 48.

[Tačnost podneska]

“Podnosilac podneska je dužan da jasno naglasi to koja prava i slobode sumu povređena i koji je konkretan akt javnog organa koji podnosilac želi da ospori”.

Član 49

[Rokovi]

“Podnesak se podnosi u roku od 4 meseci. Rok počinje od dana kada je podnosilac primio sudsku odluku. U svim ostalim slučajevima, rok počinje na dan javnog

objavljivanja odluke ili akta. Ukoliko se zahtev tiče nekog zakona, onda rok počinje da teče od dana stupanja na snagu istog”.

Poslovnik o radu Ustavnog suda

Pravilo 39

(Kriterijum o prihvatljivosti)

“(1) Sud može smatrati zahtev prihvatljivim:

[...]

c) ako je zahtev podnet u roku od četiri meseca od dana kada je odluka o poslednjem delotvornom pravnom sredstvu dostavljena podnosiocu zahteva,

i

[...]”.

Prihvatljivost zahteva

37. Sud prvo razmatra da li su ispunjeni uslovi prihvatljivosti, propisani Ustavom i dalje utvrđeni Zakonom i Poslovníkom. U tom smislu, prema stavu 1 člana 113. [Jurisdikcija i ovlašćene strane] Ustava, Ustavni sud odlučuje samo u slučajevima koje su ovlašćene strane podnele sudu na zakonit način. Dok, prema stavu 7 istog člana Ustava, pojedinci mogu da pokrenu postupak ako su njihova prava i slobode koje im garantuje ovaj Ustav prekršena od strane javnih organa, ali samo kada su iscrpeli sva ostala pravna sredstva, regulisanim zakonom.
38. Sud se dalje poziva na uslove prihvatljivosti, kao što su propisani u stavu 1 člana 47. (Indivídualni zahtevi) Zakona, prema kome svaka osoba ima pravo da od Ustavnog suda zatraži pravnu zaštitu ukoliko smatra da njena Ustavom zagarantovana prava i slobode krši neki javni organ. Prema stavu 2 istog člana, osoba može da podnese pomenuti podnesak samo nakon što su iscrpljena sva ostala zakonom određena pravna sredstva.
39. Što se tiče ispunjenosti ovih uslova, ističe se da je podnosilac zahteva ovlašćena strana, koja osporava akt javnog organa, odnosno presudu [AC-II-21-018] od 12. oktobra 2021. godine Žalbenog veća PKVS-a, nakon što je iscrpeo sva pravna sredstva propisana zakonom.
40. Međutim, na osnovu člana 49. (Rokovi) Zakona, Sud dalje mora da oceni: (i) koja je „poslednja odluka“ u smislu člana 113.7 Ustava u odnosu na tok zakonskog roka od 4 (četiri) meseca koji je propisan Zakonom, i (ii) koje je poslednje delotvorno pravno sredstvo u smislu pravila 39 (1) (c) Poslovníka.
41. S tim u vezi, Sud podseća da rok od 4 (četiri) meseca u skladu sa pravilom 39 (1) (c) Poslovníka počinje da teče od „odluke o poslednjem efektivnom pravnom sredstvu” u procesu iscrpljivanja pravnih sredstava. U tom kontekstu, podnosioci zahteva treba da iscrpe samo delotvorna pravna sredstva, odnosno pravna sredstva čija je prihvatljivost propisana zakonom. Ovo iz razloga što podnosioci zahteva ne mogu da produže stroge rokove utvrđene Zakonom i Poslovníkom, pokušavajući da ih spreče da koriste pravna sredstva pred nadležnim organima koji nemaju zakonsku nadležnost da obezbede zaštitu osnovnih ljudskih prava i sloboda, čiju povredu tvrde podnosioci zahteva (vidi, između ostalog, slućajeve Suda: [KI48/21](#), podnosilac zahteva: *Xhavit R. Sadrija*, rešenje o neprihvatljivosti od 30. juna 2021. godine, stav 44; i [KI45/21](#), podnosilac zahteva: *Samedin Bytyqi*, rešenje o neprihvatljivosti od 20. maja 2021. godine, stav 35; i takode, između ostalog, vidi slućaj ESLJP-a: [Mocanu i drugi protiv Rumunije](#), zahtevi br. (10865/09, 45886/07 i 32431/08), od 17. septembra 2014. godine, stav 258).

42. Sud primećuje da je u okolnostima konkretnog slučaja, postupak protiv podnosioca zahteva, koji je sproveden pred PKVS-om u vezi sa meritumom slučaja, okončan presudom [AC-I-21-0180] od 12. oktobra 2021. godine Žalbenog veća PKVS-a. Međutim, nakon prijema ove konačne presude, podnosilac zahteva je koristio pravne mehanizme koji nisu konačne odluke, koji mogu da se koriste za ispravljanje eventualne tehničke i numeričke greške, bez uticaja na meritum slučaja koji je presuđen konačnom odlukom.
43. S tim u vezi, Sud ističe da je rešenjem od 24. marta 2022. godine Žalbeno veće samo ispravilo svoju presudu od 12. oktobra 2021. godine i presudu od 28. decembra 2020. godine Specijalizovanog veća, brišući iz izreke žalbe usvojenih žalilaca, koji su dva puta registrovani kao korisnici 20% (dvadeset posto) i spajajući ih u jednu žalbu. Što se tiče zahteva podnosioca za ispravku usvojenih žalbi u vezi sa 7 (sedam) sledećih žalilaca S. Petrovića, S. Pavlovića, S. Marinkovića, D. Ćirkovća, Ž.S. Cvejića, D. Zlatkovića i B. Mitrovića, Žalbeno veće PKVS-a je takav zahtev odbilo, kao neprihvatljiv, i obrazložilo: „Žalbeno veće u vezi sa ovom grupom žalilaca ne može promeniti dati rezultat, jer Žalbeno veće nema zakonsko pravno sredstvo koje je dostupno na osnovu ZSK-a da ukine svoju konačnu presudu, čak i ako su u rezultatu datom u ovom obimnom slučaju učinjene greške tokom njegovog razmatranja. Na osnovu člana 9.14 ZSK-a, presude Žalbenog veća su konačne i na njih se može uložiti žalba na osnovu člana 9.15 ZPK-a samo pred Ustavnim sudom. Stoga je, iz ovih razloga, zahtev KAP-a za ispravku presude Žalbenog veća AC-I-21-0180 od 12. oktobra 2021. godine u vezi sa 7 žalilaca odbijen, kao neprihvatljiv”.
44. Sud u ovom kontekstu naglašava da u slučajevima u kojima je od početka jasno da podnosioci zahteva nemaju na raspolaganju delotvorno pravno sredstvo, rok od 4 (četiri) meseca počinje da teče od datuma kada je nastupila radnja/događaj zbog kojih se on/ona obratila sudskim instancama ili od datuma kada je podnosilac zahteva bio direktno pogođen ili kada je saznao za tu radnju/događaj ili za njegove negativne posledice (vidi, predmete ESLJP-a: *Dennis i drugi protiv Ujedinjenog Kraljevstva* br. 76573/01, odluka od 2. jula 2002. godine, i *Varnava i drugi protiv Turske*, br. 16064/90, 16065/90, 16066/90, 16068/90, 16069/90, 16070/90, 16071/90, 16072/90 i 16073/90, presuda od 18. septembra 2009. godine, stav 157).
45. Sud dalje ističe da u slučaju podnosioca zahteva, nakon prijema presude [AC-I-21-0180] od 12. oktobra 2021. godine Žalbenog veća PKVS-a, ništa nije sprečilo istog da se obrati Ustavnom sudu da zatraži ocenu ustavnosti gore navedene konačne presude. Međutim, podnosilac zahteva je odlučio da koristi pravne mehanizme kojima zakon ne dozvoljava preispitivanje merituma slučaja, što predstavlja presuđenu stvar (*res judicata*), već samo ispravljanje tehničkih i numeričkih pitanja. U tom smislu, upotreba ovog pravnog mehanizma od strane podnosioca zahteva da ispravi konačnu odluku (*res judicata*), je ograničena samo na uklanjanje tehničkih/numeričkih grešaka i ne može je Sud uzeti kao „odluku o poslednjem delotvornom pravnom sredstvu“ u smislu pravila 39 (1) (c) Poslovnika. Pored toga, rešenje o ispravljanju od 24. marta 2022. godine Žalbenog veća PKVS-a je sastavni deo presude [AC-I-21-0180] od 12. oktobra 2021. godine (poslednje delotvorno pravno sredstvo) ispravljene od strane iste sudske instance (vidi, obrazloženje Žalbenog veća u rešenju o ispravljanju od 24. marta 2022. godine, gde se ističe: „Ovo rešenje o ispravljanju je sastavni deo gore navedene presude Žalbenog veća”).
46. S tim u vezi, Sud, na osnovu pravila 39 (1) (c) Poslovnika, smatra da je „odluka o poslednjem delotvornom pravnom sredstvu“ presuda [AC-I-21-0180] od 12. oktobra 2021. godine Žalbenog veća PKVS-a, a ne rešenje o ispravljanju [AC-I-21-0180], koje je njegov sastavni deo. U ovom kontekstu, Sud mora dalje da oceni da li je podnosilac

zahteva podneo svoj zahtev Sudu u skladu sa zakonskim rokom koji je propisan u članu 49. Zakona i pravilu 39 (1) (c) Poslovnika.

47. Na osnovu spisa predmeta, Sud primećuje da je podnosilac zahteva presudu [AC-I-21-0180] od 12. oktobra 2021. godine Žalbenog veća PKVS-a, tj. *“odluku o poslednjem delotvornom pravnom sredstvu”*, prema gore navedenoj definiciji Suda, primio 19. oktobra 2021. godine, dok je zahtev podneo Sudu 12. aprila 2022. godine, što znači da je zahtev podneo van zakonskog roka od 4 (četiri) meseca.
48. Sud, u ovom kontekstu, podseća da je svrha zakonskog roka od 4 (četiri) meseca, u skladu sa članom 49. Zakona i prema pravilu 39 (1) (c) Poslovnika, promovisanje pravne sigurnosti, obezbeđujući da se predmeti koji se odnose na ustavna pitanja rešavaju u razumnom roku i da prethodne odluke nisu stalno otvorene za osporavanje (vidi, između ostalog, slučajeve Suda: [KI128/21](#), podnosilac zahteva: *Shkelzen Mustafa*, rešenje o neprihvatljivosti od 22. septembra 2021. godine, stav 40; i [KI64/21](#), podnosilac zahteva: *Ali Gjonbalaj*, rešenje o neprihvatljivosti od 29. jula 2021. godine, stav 38; i vidi, takođe, između ostalog, predmet ESLJP-a: [Kevin O’Loughlin i drugi protiv Ujedinjenog Kraljevstva](#), zahtev br. 23274/04, odluka od 25. avgusta 2005. godine).
49. Zaključno, na osnovu gore razrađenih razloga, Sud utvrđuje da zahtev podnosioca nije podnet u zakonskom roku definisanim članom 49. Zakona i pravilom 39 (1) (c) Poslovnika, pa shodno tome Sud ne može razmatrati meritum slučaja, odnosno da li su osporenim presudom povređena osnovna prava i slobode podnosioca zahteva zagarantovane Ustavom.

Što se tiče zahteva za privremenu meru

50. Sud podseća da podnosilac zahteva takođe traži od Suda da donese odluku o uvođenju privremene mere. Sud je gore zaključio da je zahtev podnosioca neprihvatljiv. Dakle, u skladu sa stavom 1 člana 27. (Privremene mere) Zakona i pravilom 57. (Donošenje odluke o privremenim merama) Poslovnika, zahtev za privremenu meru ne podleže razmatranju i kao takav se odbija.

IZ TIH RAZLOGA

Ustavni sud, u skladu sa stavovima 1 i 7 člana 113. Ustava, članovima 27 i 49. Zakona i u skladu sa pravilima 39 (1) (c), 57 i 59 (b) Poslovnika, dana xx septembra 2022. godine, jednoglasno

ODLUČUJE

- I. DA PROGLASI zahtev neprihvatljivim;
- II. DA ODBIJE zahtev za uvođenje privremene mere;
- III. DA DOSTAVI ovo rešenje stranama;
- IV. DA OBJAVI ovo rešenje u Službenom listu, u skladu sa članom 20.4 Zakona;
- V. Ovo rešenje stupa na snagu odmah.

Sudija izvestilac

Selvetë Gërxhajt Krasniqi

Predsednica Ustavnog suda

Gresa Caka-Nimani